

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över delbetänkande av 2018 års donationsutredning (SOU 2019:1) - Santiagokonventionen mot organhandel

Tingsrätten delar utredningens uppfattning att Santiagokonventionen bör genomföras i svensk lag. På ett övergripande plan anser tingsrätten att utredningens om genomförande av konventionen sker på ett systematiskt, genomtänkt och lämpligt sätt.

Den valda hänvisningstekniken till bestämmelserna i lagen (1995:831) om transplantation m.m., angående förutsättningarna för donation, i den föreslagna 6 a § i lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m. medför dock vissa betänkligheter. Med hänsyn till de krav på tydlighet och förutsägbarhet som ska gälla beträffande straffbestämmelser kan den valda lagstiftningstekniken sättas i fråga. En översyn av hänvisningstekniken bör göras om de föreslagna ändringarna i transplantationslagen som föreslås i slutbetänkandet genomförs.

Tingsrätten ställer sig tveksam till förslaget att genomföra Artikel 7 p 1 i Santiagokonventionen genom en bestämmelse om straffbart försök. Den föreslagna bestämmelsen kan ge intryck av att vissa fall av värvning eller rekrytering som avses i konventionen *inte* skulle anses utgöra försöksbrott. Den föreslagna försöksbestämmelsen kan komma att täcka fall av försök som faller ur konventionens tillämpningsområde, särskilt då en person som är i behov av organ, eller när-

stående till denne, rekryterar en organdonator. Den föreslagna försöksbestämmelsen omfattar även försök till användande av ett organ utan eget vinstintresse om den som försöker använda organet har kännedom om att annan person har ett sådant intresse. Den som, i syfte att själv ta del av organet, betalar någon för att donera ett organ kan därför komma att dömas för försöksbrott om organet tagits i vinstsyfte. Det står inte helt klart om detta är syftet med utredningens förslag. Dessa frågor bör övervägas närmare i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

En genomgång av begreppsapparaten i de föreslagna bestämmelserna bör göras. Enligt de föreslagna bestämmelserna är det ibland svårt att förutse hur diverse uttryck och typfall är tänkta att förhålla sig till varandra.

Tingsrätten anser avslutningsvis att det finns skäl att förtydliga hur genomförandet av Santiagokonventionen (det föreslagna kriminaliserade området) förhåller sig till gällande straffbestämmelser om brott mot griftefriden.

Detta yttrande har beslutats av administrativa direktören tillika rådmannen Szilárd Rado. Tingsfiskalen Jonas Belfrage har varit föredragande.

Szilárd Rado

Jonas Belfrage